

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 173.

V Ljubljani, v sredo 31. julija 1889.

Letnik XVII.

Slovenci!

Ko je dne 16. novembra 1887 umrl naš Fran Levstik v Ljubljani v tistih prostorih, kjer je bival narodov ljubljenec Preširen, vedel je vsak, da je narod zgubil zopet jednega svojih velikanov, pesnika in jezikoslovca, kritika in ostrega sodnika, moža neupogljivega značaja, moža, o katerem poje naš Stritar:

„Kako se služi domovini sveti,
Sijajen vzgled si Ti Slovence bil!“

Letos vspomladi objavili so Levstikovi rojaki iz Spodnjih Retij, kjer je bil Levstik porojen dne 28. septembra 1831, oziroma iz bližnjih Velikih Lašč, da hočejo vzdati na Levstikovem domu spominsko ploščo in zgraditi v Velikih Laščah spomenik, ter so naprosili ob enem ves slovenski narod, naj podpira njih podjetje.

In narod slovenski pozná Levstika, kateri ga je učil:

„A kadar se oglasiti velja,
Odpri na stečaj vse duri srca!“ —

Narod slovenski oglašil se je in podpiral „odbor za zgradbo Levstikovega spomenika v Velikih Laščah“ v toliki meri, da je bilo odboru mogoče v nepričakovano kratkem času rešiti nalog svoj častno!

Dne 11. avgusta t. l. odkrije se že v Spodnjih Retijah na Levstikovem domu spominska plošča in na trgu v Velikih Laščah lep, 5 1/4 metra visok spomenik iz bliščečega se repentaborskega marmorja.

Slovenci! — Dne 11. avgusta t. l. priroma mnogo mnogo priprostega naroda iz okolice Spodnjih Retij in Velikih Lašč, da gleda kamenit spomenik in sodi, kak velikan je bil njih vaščan!

In v imenu tega priprostega naroda vabi odbor ves slovenski narod, da se vdeleži slavnosti ter jo povelja po svojih deputacijah ter pové Levstikovim rojakom, da se ne motijo, ko sodijo: kak velikan bil je njih vaščan!

V Velikih Laščah, dne 27. julija 1889.

Odbor za Levstikov spomenik.

Pismeni jezik in Slovenci.

Obžalovanja in pomilovanja je vredno, da se moramo pečati z vprašanjem, ki je bilo že davno rešeno od mož, ki slovó kot prvi učenjaki v znanstvenem svetu. Je pač Slovenec vedno revna stvar na božjem svetu, da se mora boriti za najmanjšo trohico svojih pravic, in židovski listi à la „N. Fr. Pr.“ oznanjujejo gluposti svojim čitateljem, da Slovenec nema pismenega jezika. Da se bavimo s to stvarjo, dalo nam je najprvo povod pismo češkega rodoljuba iz Morave, v katerem nam te dni piše: Že več let kupujem oglje od tvrde A. V. Vinding v Bistrici ob Dravi na Koroškem. Zahteval sem, naj mi pošilja slovenske navode, a brez uspeha. Ko sem trgovcu zapretel, da opustim naročbo, poslal mi je češki navod ter dostavil: Jaz prebivam v čisto nemškem kraju, slovenski govoré ljudje 4 1/2 ure proti jugu od tod, ako se sploh ta jezik more imenovati slovenski itd.

Dalje tudi glasilo kranjske nemško-ustavoverne stranke premleva enake neslanosti, kakor židovsko-liberalni listi. Navedel je ta listič v dokaz svoje trditve tudi mnenje nekega hrvatskega filologa, a prezrl odgovor, ki so ga objavile zagrebške „Nar. Novine“. Ta članek slóve v prostem prevodu:

Skrainosti se dotikajo. Neki hrvatski filolog trdi v soglasji z „N. Fr. Pr.“, da Slovenci nemajo pismenega jezika. Dočim oba isto trdita, vendar se razlikujeta v posledicah. „N. Fr. Pr.“ hoče Slovincem vsiliti nemščino, hrvatski filolog pa želi, naj bi Slovenci prevzeli srbsko-hrvatski jezik.

Temu nasproti konstatujemo resnico, da Slovenci imajo svoj pismeni jezik, ki je vreden in zmožen razvoja in popolnjevanja. Naravno je torej, da narod, ki svoj jezik govori in piše, more tudi zahtevati pravice svojega jezika. Hrvatskemu filologu odgovorimo ob kratkem: Jezik, kateri danes Slovenci rabijo kot pismeni jezik, je sicer hrvatskemu toliko podoben, da morejo Slovenci brez težav privzeti hrvatski pismeni jezik.

Mi kot politiki pa tega ne moremo odobravati. To vprašanje se mora prepustiti naravnemu, zgodovinskemu razvoju, ki se bode prej ali slej izvršil po želji hrvatskega filologa. Dokler pa privlačnost, katero ima živi hrvatski jezik na sosedne slovanske, ne odloči tega razvoja, tako dolgo moramo pustiti veljati obstoječi slovenski jezik.

Če nekateri ljudje trdijo, da slovenski narod ne razume slovenskega pismenega jezika, s tem niso ničesa dokazali. Tako bi tudi lahko (še lažje) dokazali, da Nemci nimajo svojega jezika, akoravno ima nemški narod veliko in bogato slovstvo, ker tudi nemški kmet, ki v vsaki deželi govori drugo narečje, ne razume nemškega pismenega jezika, ako se ni učil branja in pisanja. Ravno tako bi lahko dokazali, da Italijani nimajo svojega jezika, ker italijanska narečja, posebno beneško, florentinsko in neapolitansko so tako različna, da se kmetje iz teh krajev komaj razumejo, ako niso obiskavali šol. Tudi naši seljaki v Zagorji ne bodo razumeli vsakega kmeta iz drugih hrvatskih krajev, — ali pa zato morda nimamo lepega pismenega jezika? Da, nekateri hrvatski uradniki, posebno oni tehniških oddelkov, pišejo še danes tako hrvaščino, da se Bogu usmili, hrvaščino, katere sami ne razumejo; vendar je hrvatsko-srbski jezik med najlepšimi in najbogatejšimi na svetu.

Ako slovenski jezik ni še popolnoma razvit, bode to vsak pameten človek razumel in opravičil, če pomisli, da Slovenci svoj jezik mikajo stoprv dobrih štiriideset let in sicer brez vse državne pomoči, navzlic hudemu nasprotovanju sovražnih, mogočnih življev. Ali je morda nemški jezik, kateri likajo in mikajo že dvesto let, danes že popolnoma razvit? Ali ni ves ta jezik sestavljen na trdi latinski konstrukciji in namešan s francoskimi frazami? Ali so morda nemški klasiki kot Schiller in Göthe, da ne imenujemo starejših, popolnoma tako pisali, kakor danes pišejo in beró? Kako so Nemci še

LISTEK.

Pred sto leti.

(Dalje)

Bilo je to dne 2. septembra 1792 ob 3. uri popoldne. Spremljevalci, večinoma Marzeljci, planili so po že zjutraj prejetem načrtu po vozeh in so jeli duhovnike kar od kraja moriti, češ, da so jih le-ti z orožjem napadli. Kolika in kako nesramna laž! Duhovniki, ki niso imeli drugega orožja pri sebi, kakor svoje navadno duhovniško orožje — podobno križanega Izveličarja, — naj bi jih bili napadli slabotni starčki, mlade in krepke bogatajce. Kri se je jela iz voz pocejati in je zaznamovala sled, koder so vozovi tekli. Kar jih niso pomorili tedaj na poti, zaprli so jih po ječah, da so jih končali nekaj ur kasneje. Niti jeden izmed vseh tistih ni doživel 7. septembra. V karmelskem samostanu je bilo že na 1. septembra kakih 180 duhovnikov zaprtih in ravno tega dne jele so pijane tolpe okoli samostana rujovati, ubogim vjetnikom žalostni konec oznanjevali. Služabniki božji se za vse to niso nič več menili in se niso dali motiti v svojih duhovnih vajah. Najveljavnejši med njimi so bili: Dulau, nadškof arlski, sedeminosemdesetletin starček, in dva

brata Larochevoucauld, jeden škof saintski, drugi škof v Beauvaisu. Vsi ti, dobro vedoč, kaj jih čaka, zbrali so se v hramu Gospodovem, kjer so se drug drugemu izpovedali in skupno lastne mrtvaške molitve opravili. Dne 2. septembra popoldne ob 4. uri prideta v cerkev dva mestna komisarja in zapovesta duhovnikom, naj gredó za njima na vrt. Vjetniki so dobro vedeli, da je to poslednja ura in so vsi ob enem pokleknili in prosili navzočega nadškofa, naj jim dá papežev blagoslov. Nadškof se vstopi pred veliki altar, izpregovori nekoliko besed poslavljajočim se bratom in jim podeli splošno odvezo. Duhovniki vstanejo in se napotijo na vrt. Odhajali so v treh skupinah, po svojih duhovniških stopinjah razvrščeni. Na vrt stopivšim plane nasproti krvolok Maillard s tolpo najetih morilcev: „Kje je nadškof arlski?“ zadere se nad njimi. V tem trenutku stopi predenj duhovnik de la Panonie, misleč, da bo sebe žrtvovaje rešil nadškofu življenje. Toda zdel se je morilecem premlad za omejenega starčka in obrnil so se do najstarejšega v duhovniški družbi, ki je pred kamenitem križem klečal in molil. Ko nadškof Dulau morilsko druhal opazi in svoje ime sliši, vstane in ji gré s prekrižanimi rokami naproti. „Jaz sem, ki ga iščete! Tù me imate, pustite pa te vredne brate moje, mašnike

Gospodove, ki bodo za vas na tem svetu prosili, kar bom i jaz pred božjim stolom storil.“ Zgodilo se je na to nekako tako, kakor nekaj v vrtu na Oljski gori, nihče si ni upal roke stegniti po nadškofu, pač pa so morileci drug drugega nagovarjali: „Ti ga primi, ti ga daj!“ Konečno drznil se je lopov, ki ga je jezik razodeval, da je bil tuj pri-tepenec, s sabljo nadškofa po obrazu oplaziti. Kakor psi na ustreljeno srno padli so sedaj ostali krvoločniki z golimi sabljami po njem in so ga na mestu do mrtvega posekali! Na ostalo duhovščino so divjaki streljali liki na plaho zverjad, in so jo po vrtu po vseh kotih preganjali, kamor je pred njimi bežala. Mnogo so jih s sulicami na tla pobili in prebodli. Predno so tega ali onega pobili, kričali so, da mu ne storé nič žalega, če priseže na novo ustavo. Sto in osemdeset služabnikov svete vere bilo je ondi zbranih, odpadnik pa niti jeden ne! Vsak je odgovoril odločno: „Ne bom prisegel“, na kar so ga umorili. Nekako štiriintrideset gospodov se je vsled kmalo nastalega mraku in splošnje zmešnjave vendar le rešilo na sosedne vrtove, med njimi tudi mašnik de la Panonie. Ljudomili poštenjaki tistega okraja (Rue de Cassette) so jih gostoljubno sprejeli in poskrili.

pred petdesetimi leti pisali? Kdo ni bral grdega nemškega jezika, v katerem so pisali še za časa Marije Terezije, cesarja Josipa in Friderika Velikega? Današnji slovenski jezik po svojem razvoju ni starejši od onega nemškega in vendar je mnogo lepši in boljši od one napominane nemško-latinsko-francoske zmesi. In ko nečeno, — ali imajo Nemci danes svoje izraze za vse pojme, osobito za vse tehniške reči?

Ponavljamo torej: Slovenci imajo svoj pisмени jezik, sorodni jezik hrvatskemu, ki je vreden daljnega razvoja in popolnjenja. Slovenci naj le skrbno in z ljubeznijo gojijo svoj jezik, ker le z razvojem svojega jezika bodo ohranili in pridobili svoje narodnostne in politične pravice. Slovenski narod na Kranjskem ima na svojo srečo predsednika, ki stvari dobro presoja. Ko je za časa zadnjega cesarjevega obiska na Kranjskem prišla v Ljubljano hrvatska deputacija pod vodstvom grofa Pejačevića, imeli smo čast govoriti s predsednikom. Rekel je: „Nemški listi mi očitajo, da pospešujem slovenstvo. Kdor pa vé, da na Kranjskem ni več nego tri odstotke Nemcev, ta vendar po nobeni pravici in pameti ne more zahtevati, da bi ponemčili ta narod, čegar živo narodno zavest ste mogli včeraj in danes opazovati v ljubljanskih ulicah.“ — To naj bi izprevideli gospodje pri „N. Fr. Pr.“ in njihovi tovariši.

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. julija.

Notranje dežele.

Cesar je dne 26. t. m. v Išlu sprejel ministerskega predsednika grofa Taaffeja in poljedelskega ministra grofa Falkenhayna v avdijenci, ki je trajala nad eno uro. Minister Bacquehem je odpotoval v Elischau. Sedaj se na Dunaji mudi edini minister grof Schönborn.

Dunajski politični krogi z nova mnogo govoré o novih poravnavnih obravnavah na Češkem, katere namerava vlada sama pričeti in voditi. S tem je bajé v zvezi Taaffejevo potovanje v Išel in pa okoliščina, da se bo pričelo deželnozborsko zasedanje še-le meseca oktobra.

Ogerska ministra Weckerle in Barosz sta pred nekaterimi dnevi nastopila kratko nadzorovalno potovanje po Erdelskem, ob enem pa sta porabila to priliko za izlet v Bukarešt. Slednjemu pripisujejo veliko važnost v trgovinskem in obrtnem oziru. Ministra sta po trditvi lista „Pesti Hirap“ poizvedovala pri rumunski vladi, ali bi se mogel Bukarešt neposredno zvezati z Dunajem in Budimpešto, in sicer z brzovlakom, ki bi prišel z Dunaja do rumunske prestolnice v 24 urah. Ko bi se uresničil ta načrt, oživela bi jako trgovina z našim iztočnim sosedom, ob enem pa imela od tega tudi avstrijska obrtništva velike koristi.

V Pragi je izbruhnil nov štrajk. Mizarski pomočniki so vsled skupnega sklepa predvčeraj pravilno odpovedali službo na osem dni. Po številu jih je blizo tisoč. Štrajkovci zahtevajo deseturno delo in 25% zvišanje plače. Mestni magistrat se jako trudi, da bi dosegel sporazumljenje mej delodajalci in delavci. Izgredov dosedaj ni bilo nikakoršnih.

Med tem, ko se je na karmelskem vrtu taka vnebovpijoča krivica godila, vežbalo se je v sosednem Luxemburgu več nego tristo narodnih stražnikov v orožji, a niti jednemu ni prišlo na um, da bi bil prihitel nesrečnim žrtvam brezverstva na pomoč, če tudi so krik dobro slišali. Dne 2. in 3. septembra pomorili so devetdeset duhovnikov v seminariju svetofirminskem, trideset pa v Salpetrière in v Force; dvesto in štirinajst končali so jih v Chateletu. V teku jednega tedna prišlo je nad štiristo in štirideset duhovnikov ob svoje življenje v glavnem mestu Francije, o katerem se je že tedaj trdilo, da je sedež modrosti in cvet razumnosti! Žalostna taka prestolnica! V abbayskih ječah je bilo število „sumljivih“ vjetnikov največje in med njimi tudi mnogo duhovnikov. Med temi sta bila zlasti dva veljavna moža. Mašnik Lenfant, član družbe Jezusove, in pa abbé pl. Rastignac (Rastinjak), generalni vikar nadškofije arlske. „Dne 3. septembra“, tako je zapisal dogodek svedok, ki se je po posebni milosti božji rešil, „bilo je v ponedeljek okoli devete ure, vstopita se gg. Lenfant in Rastignac pred kapelični altar, v katerej smo bili zaprti. Naznanila sta nam, da je naša smrtna ura tú, ter sta nas opominjala, naj jo pričakujemo z zbranim duhom, da senam more dati vesoljna odveza. Kakor bi nas bil blisk

Vnanje države.

Italijansko redarstvo je nekaj dni sem krog Vatikana osnovalo pravečo vohunsko službo. Ne samo vhode v vatikanske palače, marveč tudi v cerkev sv. Petra in vatikanske vrtove strazijo množestvilni redarji in detektivji. Nekaj korakov oddaljeno stoji cela vrsta vóz, da bodo mogli redarji slučajno nemudoma naznanjati vse dogodjaje. Kakor pravi rimski dopisnik francoskemu listu „Liberté“, hoče vlada preprečiti nakano radikaleev, ki jo hočejo bajé izvršiti zoper papeža samega, ko bi stopil iz Vatikana, ali pa po njegovem odpotovanji planiti v Vatikan. Treznejše misleči pa trdijo, da je vse to le iznajdba italijanske vlade, ki bi po odpotovanji sv. Očeta imela pred svetom „opravičen“ vzrok, da zasede z italijanskimi vojniki Vatikan ter ga takó zavaruje pred radikali. Le malo jih je, ki menijo, da hoče s to naredbo Crispi preprečiti izselitev papeževo ter tega obdržati za slučaj vojske kot poroka. Pri sv. Stolu pooblašteni diplomatje, takó pravi navadno dobro poučena „Liberté“, so vsled tega jako razburjeni ter so že prašali svoje vlade, kaj naj storé nasproti tej italijanski naredbi. „Osservatore Romano“ tudi razpravlja to zadevo ter pravi koncem dotičnega članka: „Papež, katerega so s takim vohunskim aparatom obdali ter ga zasledujejo celó v njegovo stanovanje, je z ozirom na dostojanstvo in odlično službo, katero opravlja, slabši na tem, kakor zasobnik, ki nosi galejske verige na rokah in nogah.“

Potovanje bivšega srbskega kralja Milana v Belgrad je, kakor naravno, tudi v Rusiji vzbudilo veliko pozornost. Posebno je izrek dunajske polu-uradne „Presse“: „Kralj Milan še davno ni v Srbiji svoje politične vloge izigral“ — mnogo pripomogel k temu, da se je v Rusiji še bolj zasejalo nezaupanje nasproti Avstriji. Takó piše „Novoje Vremja“: „Res je tedaj, da hočejo na Dunaji še porabiti usluge bivšega kralja za gotove namene. Zaradi tega moramo le obžalovati, ko bi bolezen zadrževala Ristića, da ne bi mogel s svojim vplivom utrditi v Milanu namere, katere je izrazil nasproti Metropolitu Michaelu, regentom in ministrom. Le tedaj, če se bo „kraljevski oče“ strogo ogibal vsakega vmešavanja v državne posle, obrnil bo svojo domovino nevarnosti notranjih prevratov.“ Postopanje Milanovo pri prihodu v Srbijo imenuje „Novoje Vremja“ najskrajnejše, kar se je moglo od njega pričakovati. Da, kralj Milan je storil še več, kar ima pa svoje vzroke v osebnih, skoraj gotovo — denarnih ozirih. Milan Obrenović je takó rekoč svoje ladije za seboj sežgal. Ravnanje njegovo se najbolje takó tolmači, da so njegovi vladohlepni naklepi prej želje njegovih svetovalcev, nego pa njegove.

„Pol. Corr.“ odločno oporeka vsem vestem, da so se zadnji čas vršila v *Bolgariji* velika premeščanja vojn. Edino, kar se je zgodilo, je to, da so se pomnožile mejne straže, katerih pa ne opravljajo vojniki, marveč orožniki. — Vladni sofijski krogi se trdno nadejajo, da se bo v kratkem posrečilo doseči sporazumljenje s Srbijo gledé trgovinske pogodbe. Obravnave so se sicer vsled želje srbskih pooblaščenecv pretrgale, toda se bodo kmalu zopet pričele. Poprej je bila v tem oziru največja zapreka zaradi goveje živine; to vprašanje pa je sedaj srečno rešeno ter se gre sedaj le še za manj važne točke.

„Wr. Allg. Ztg.“ piše: „Francija in Rusija sta zadnjih štirinajst dni formalno postali zaveznici. Sklenjena pogodba je za sedaj le začasna, a se bo o svojem času konečno-veljavno sestavila. Rusko-francoski dogovori so po vzgledu avstrijsko-nemške zvezne pogodbe tudi defenzivne narave ter obsegajo temeljne poteze omejenega vzajemnega jamstva gledé ozemlja.“ Napominani list dostavlja tej novici: „Te vesti ne bo mogel

podrl, pokleknil smo vsi h krati in prejeli papežev blagoslov. Ko se je približala Lenfantu smrtna ura, je mož pokleknil, povzdignil roke proti nebu in vskliknil: Moj Bog, hvala Ti, da mi je mogóče žrtvovati Tebi življenje, kakor si Svoje za me žrtvoval.“ Sablja se je zablistala dvakrat, trikrat in Lenfanta ni bilo več! Takoj za njim umorili so abbéja pl. Rastignaca. Mož je bil starček okoli osemdesetih, telesno oslabel, duševno pa čvrst, kakor štirindvajsetnik.

Prav v tem zaporu bilo je še več duhovnikov zaprtih, katerim pa ni bilo videti, da so duhovskega stanu, ker se niso po duhovniški oblačili, kajti duhovniška obleka vže dve leti ni bila več varna. In tudi med temi ni bilo kukavice! Kogar so mestni uradniki vprašali: „Ali ste duhovnik?“ je vsak, — če je le bil — odločno odgovoril: „Da, sem!“ Laž v sili bila bi jih lahko rešila smrti, toda nihče si ni hotel ž njo življenja kupiti. Kakor so nekaj prvi kristijanje odločno odgovarjali rimskim mogotcem na vprašanje: „Ali ste kristijanje?“ „Da, smo!“, tako so tudi francoski duhovniki rešili čast svojega stanu z odličnim: „Da, duhovniki smo!“

(Dalje sledi.)

ovreči nobeden preklic, naj pride od katerekoli strani.“

„Kölnische Zeitung“ je dobila iz nemške prestolnice brzjavko, ki pravi: „Cesar Franc Josip I. je z ozirom na družinsko žalovanje prosil, naj izostane uradni slovesni sprejem. Da bo pa vžlic temu sprejem skušenega našega zaveznika s strani prebivalstva tem gorkejši in prirčnejši, treba menda ni še posebej zatrjevati. Cesar se bo za svojega tukajšnjega bivanja poglavito mudil v krogu vladarske družine. Njemu na čast bo parada gardnega kora in drugi dan veliko vojno vežbanje pri Spandau-u. Dne 15. avgusta bo slovesna služba božja v cerkvi sv. Hedvike. Ko bo došel cesar Franc Josip v našo prestolnico, došli bodo že vsi načelniki oblastnij in ministri s svojih odpustov.“

Francoske volitve generalnih svetnikov niso v inozemstvu kakor v Franciji sami nikdar vzbujale tolikega zanimanja, kakor baš letošnje, ker so plebiscitna poskušnja za ali proti Boulangerju. Nedvojno je, da je znal „brav“ général“ izzvati gibanje med narodom, toda to je le vrhovno pluskanje valov, ki se nikakor ne dotika globine prebivalstva. Konečni izid volitev še ni znan. Včerajšnja brzjavka nam je povedala, da je dosedaj izvoljenih 451 konservativcev, 797 republikancev, da je Boulanger zmagal dvanajstkrat in da so republikanci zgubili 27 sedežev. Ozihih volitev bo treba še 161. Če se pomisli, da je Boulanger kandidoval v več nego sto krajih in prodril le dvanajstkrat, vidi se, da Boulanger ne more biti zadovoljen s svojo zmago. Uči se lahko iz tega, da njegov nejasni vspreod nikakor ne more resnega dela francoskega prebivalstva navdajati z zaupanjem. Narod gleda, kje bi dobil neomadeževanega rešitelja, ki pa nikakor ne more biti Boulanger s svojo temno preteklostjo in razbitim družinskim življenjem.

Bivši grški ministerski predsednik Delyannis, ki je sedaj vodja opozicije v grški zbornici, mudi se sedaj v Parizu. Nedavno ga je obiskalo odposlaništvo pariških dijakov, ki ga je prašalo, ali je res, da se je Grška pridružila trodržavni zvezi. Delyannis je odgovoril: „To ni mogoče! Vsakdo v Grški simpatizuje s Francijo. Ministerstvo, ki bi zasledovalo tako javnemu mnenju nasprotno politiko, ne bi se moglo niti en dan več vzdržati.“ To pa je menda Delyannis le v zadregi rekel, kajti najodličnejši vladi nasprotni grški list „Kairoi“ odločno pobija francostvo na iztoku ter skuša dokazati, da so Francijo dosedaj na iztoku vodili le samopašni nameni. „Akropolis“ méni: „Resni evropski položaj je tudi Grke privedel do spoznanja, da sentimentalna politika dandanes ni na mestu. Če so tedaj Francozje simpatičen narod Grkom, pristopila bi Grška vžlic temu trodržavni zvezi, ko bi jej ta korak v resnici obetal korist.“

Izvirni dopisi.

Z dežele, 29. julija. Torej „niti za korak nazaj v dōbo teme in jarma“, tako je „stališče zavednih učiteljev“. Papir je zares potrpežljiv! Naslov „zaveden“, kolikokrat se bere! Hočeš pa vedeti, kateri pomen ima? Le premeni prvi zlog „za“ s kratkim „ne“, in tako imaš vreden priimek tistim, ki imajo zavednost vedno na jeziku.

Da je nova šola storila velik napredek, kdo to taji? Ali napredek je bolj dvostranski, kajti napredek v davkoplačevanju za novo šolo je še večji. — Um se pač bistri, ali srce se ne blaži, prave odgoje ne doseže novodobna šola.

Kolikokrat slišiš moža iz stare šole tožiti: „Ko sem še jaz gospodaril in se v kaki potrebi obrnil do sosed ali do prijatelja, takoj me je rešil iz zadrege, ako je le mogel. Še prič ali pisma ni bilo potreba, le midva sama sva vedela, koliko mi je posodil. Enako sem storil jaz drugim, in možbeseda sva bila. Ob določenem času bilo je zopet vrjneno, če le ni kaka posebna nezgoda vmes prišla. Sedaj pa glej, komu zaupaš! Pregovor: „Kdor prosi, zlata usta nosi; kdor pa vrača, hrbet obrača“, spolnuje se do pike, ali pa še kaj hujšega pride. Pa s „priprostim kmetom“ zavednim učiteljem še ne boš dokazal. Poskusimo nekaj drugega!

Pisatelj teh vrstic službuje nekje na Slovenskem. V soseski se nahaja veliko mladih gospodarjev, ki so dovršili par razredov gimnazije, spodnjo realko, ali kmetijsko šolo. Ker ima večja občina razne odbore, so večinoma omikani izvoljeni za odbornike. Pri sejah znajo res gladko govoriti, jezik imajo v svoji oblasti, da je veselje, ko bi le nekaj tega veselja ne kalilo. Vsak odbor ima namreč svojo blagajnico. Kaj mislite, kdo pa mora posel blagajničarja sprejeti? Čudite se! . . . Duhovnik, on, ki je prišel iz dōbe teme. Iz nove šole omikani eden drugemu kaj ne zaupajo, najmanj še v denarnih zadevah.

Kaj ne, gospod „zavedni učitelj z Gorenjskega“, denar raznih odborov najrajši dajo duhovniku v varstvo, — gotovo v temo, da se preveč ne

vidi, ker pri zavednih nove šole bi bil preveč na svetlem. Pa dovolj!

Iz Zagorja, 30. julija. Ko smo pretečeni čas večkrat brali o štrajkujočih delavcih v raznih krajih, mislili smo, da pri nas ni kaj takega mogoče, ker so naši ljudje tako dobro in mirno pa potrpežljivo ljudstvo, da bi skoro drva smel na njem cepiti, ne da bi se ti bilo treba kaj hudega od njega bati. Ali pregovor pravi: „Kadar voda do vrha prikipi, gre črez.“ Vrelo je tudi mej našimi delavci že dlje časa. Prišlo je do štrajka tako nekako samo ob sebi. V dobrem spominu nam je še, kako brezobzirno se je ravnalo lanske jesen z delavci, ko je pretela kriza tem premogokopom, kar je bil pa menda le judovski manever ter pritisk na uboge trpine. Premnogi so morali zapustiti svojo ožjo domovino ter se podati na tuje. Eni so šli celo v Ameriko; tudi taki, ki so že leta in leta vplačevali v bratovsko blagajnico, od katere pa niso ničesa prejeli.

Pred nekim časom so naredili višji gospodje kar mej seboj nove statute, za katere pa menda osrednje vodstvo še nič ne vé. Podpisana sta vodja iz Zagorja in Trbovelj ter montanini glavar. V teh statutih je pač govorjenje o premnogih kaznih v denarji, nikjer pa ni govora o zboljšanju delavcem ali okrajšanji dnevnega dela.

Pogosto sem slišal pritožbe od strani delavcev, zlasti od lanske jeseni sém. O trdosti in brezsrčnosti vodjevi se je dostikrat slišalo tožiti. V jami je neki neznosna vročina, tako, da morajo delavci — naravnost bodi povedano — samo v spodnjih hlačah delati, pa še te je treba večkrat na dan oviti. Na mnogih krajih je taka vročina, da ko bi le svež zrak potegnil, pa nastane ogenj. Zato mora tudi sedaj, ko se ne dela, biti vedno straža štirideset mōž v jami. In za toliko trpljenje, za to res suženjsko delo se jim dá 70—80 kr. na dan. Eni so pač prišli tudi na goldinar ali čez, ali teh je bilo kaj malo. Da je pa prišel kateri na tako številko, je moral še posebej pri „šihmajstru“ pomazati, če tega ni mogel, ostal je vedno pri slabi številki.

Od te dnevne pa moramo odračunati za olje 10—12 kr. na dan; potem 4 kr. od goldinarja za bratovsko blagajnico, za godbo itd. In ker morajo svoj potrebni živež zopet skoro izjemoma pri zadrugi jemati, se je zgodilo, da nekateri družinski očetje o plačilnem dnevu že skozi več mesecev niso nikakega beliča v roke dobili. Tožba, da je to stanje neznosno, slišala se je zadnji čas vedno pogostejše in glasnejše. To je nekako menda čutilo tudi vodstvo, in bojé se, da bi delavci ne imeli kakega tajnega posvetovanja, zato je bilo za nedeljo 21. julija vsem zapovedano delati, celó tesarjem. To pa je bila voda na razbeljeno železo. Naši poštenci delavci so s posebno težo prenašali delo ob nedeljah. Opomnim naj mimogredé, da pri osrednjem vodstvu za te protipostavnosti niso vedeli, kakor je rekel g. nadzornik Drasch. In vendar se nam je vedno od strani tukajšnjega vodje reklo: „Ja, die Herren draussen wollen es.“ — Tako se je zgodilo, ko pridejo v ponedeljek 22. julija ponočni delavci zjutraj ob šestih iz jame, in bi morala druga polovica na delo, se kar ustavi. Bili so enega duha, enega srca: nobeden več na delo, ako se ne odpravi nedeljsko delo in dnevna ne zboljša.

Do danes se še niso pobotali z gospodi. Da bi se delo ustavilo ali opustilo, o tem pač ni misliti, ker so v jami in zunaj jame priprave in stroji, ki stanejo na sto in sto tisočev.

V čast bodi povedano našim vrlim delavcem, da ni bilo še niti najmanjšega nereda. Ljudje so žalostni, pa pri Bogu in Materi božji tudi sveta in pomoči iščejo, da bi gospodje spoznali opravičene njih zahteve.

Od štirih stotnih vojakov je odšla ena precej drugi dan v Hrastnik, ena pa dva dni pozneje, tako da imamo samo dve stotniji. V Trbovljah so neki po voglih nabiti veliki plakati, v katerih se delavci opominjajo in prosijo, naj se vendar usmiliijo svojih otročičev ter povrnejo k delu in redu. Že prav! Ali ravno ti otročiči s starši vred pa tudi kličejo še glasneje: Ne bodite tako trdi in dovolite opravičene zahteve!

Iz Repenj, 30. julija. Danes so sklenile vse šole naše vodiške fare redni poduk. V Vodicah in na Skaručini so bili otroci po sprejetih lepih opominih od strani gosp. župnika in gosp. učitelja z raznimi darili obdarovani in odpuščeni. Veselo in ponosno so odličnjaki korakali proti domu.

V Repnjah je šola za deklice pod vodstvom šolskih sester. To šolo obiskujejo deklice iz okolice in nekoliko jih je iz drugih krajev, katere imajo poleg poduka in odgoje tudi še hrano in stanovanje v lepem prijaznem samostanu za malo nagrado 12 goldinarjev.

V tej repenjski dekliški šoli so sklenili poduk z očitno preskušnjo. Na prijazno vabilo se je zbralo mnogo občinstva kmetijskega in meščanskega stanú.

Videli smo na prvem mestu velečast. gospoda stolnega prošta dr. Leonh. Klofutarja, domačega in sosednjega gospoda župnika, repenjskega gosp. duhovnika in enega ljubljanskega profesorja. Gosp. učitelj deške šole in gosp. župan sta se zelo zanimala za preskušnjo.

Videli smo gospe in gospice iz Ljubljane in Kranja. Posebno všeč je vsakemu stara ponižna Jerajeva mati, ustanovnica in krepka podpora zavodu.

Očetje in matere so poslušali vesele odgovore svojih hčerá, celó dečki iz vodiške šole so prišli poslušat, kaj znajo njihove vrstnice dekleta.

Splošnja sodba je bila, da se je preskušnja prav sijajno obnesla. V krščanskem nauku so pokazale učenke dovolj znanja in kažejo, da so v spretnih rokah.

Prav gladko je šlo v drugih predmetih. Najbolj pa se je obneslo gospodinjstvo in računstvo na pamet. Toliko lepih pravil in naukov za umno gospodinjstvo tako živih in jasnih v glavi deklic, ki ravno stopajo v življenje, mora imeti izdaten vpliv na umno in redno gospodinjstvo med narodom.

K sklepu smo slišali več deklamacij, med katerimi je bila ona o sv. Cirilu in Metodu res krasno izpeljana.

Med deklamacijami so bile vpletene razne pesmi, ki so prav krepko in zvonko se glasile po šoli, znamenje, da morajo biti tudi učiteljice dobre pevke.

Ako omenim še veliko zalogo ročnih del, med katerimi se dobé celó široka pogrinjala in umetno vezeni altarni prti, sem na kratko sporočil, kaj se v repenjski šoli vse učé in vadijo.

Ako še pristavim, da je kraj prelep in zdrav, mislim, da sem povedal po večjem, kar se na malem prostoru dá, kolike vrednosti je ta šola, in jo lahko priporočam onim starišem, ki bi radi dobro odgojili svoje hčerke, pa ne morejo po trideset in še več goldinarjev zanje plačevati po mestnih penzijonatih.

Romar iz Skaručine.

Dnevne novice.

(Slavnost Levstikova v Velikih Laščah.) Kakor čujemo iz došlih poročil, bode slavnost dné 11. avgusta velikanska. Slavoloki in veliki mlaji se že prirejajo, istotako bode okusno okrašen slavnostni prostor, kjer bode stala za slavnostnega govornika in nekaj odličnih gōstov tribuna. — Narod navdušen. — Skupni obed bode na vrtu g. Grebenca na jako lepem in primernem kraju, kjer bode i ljudska veselica. Prostor za banket bode pokrit in lepo okrašen. Obedu se lahko vdeleži 300—400 oseb.

Skrbelo se bo, da bodo došli gōstje dobro postreženi, da bo v obilu prostora in lep red. — Ker so Lašče jako lep in zanimiv kraj in tudi ne preveč oddaljene od Ljubljane (2¼ ure z vozom), sme se z gotovostjo pričakovati, da se bodo rodoljubi iz naše slovenske metropole mnogobrojno vdeležili lepega izleta na deželo in s tem poveljavali izredno slavnost. — Pri pozdravu došlih gōstov bode okoli šestnajst domačih deklet v narodnih nošah, katera bodo položila krasen venec pred spomenik. — Gospodje, kateri še niso dobili vabila, naj blagovoljno oprosté, ker so prehitro pošla, saj so i brez tega iskreno povabljeni. — Ker je daljava iz Novega mesta do Velikih Lašč prevelika in bi zaradi tega novomeška godba premnogo stala, sklenil je odbor sprejeti domžalsko godbo požarne brambe (24 mōž), s katero se je že napravila pogodba.

(Gospod Anton Bezenšek.) profesor v Plovdivu v Bolgariji, mudil se je te dni potujoč vsled povabila francoske vlade h kongresu in razstavi v Pariz, na Dunaju. Pri tej priliki pristopil je odlični ta rodoljub kot podpornik podpornemu društvu za slovenske velikošolce na Dunaju, zagotovivši, da bode temu za Slovence prevažnemu društvu pošiljal vsako leto redno svoto kot donesek v podporo marljivim, a ubožnim slovenskim velikošolcem. Slava!

(Pevska slavnost „Slovenskega pevskega društva“.) Da se morejo vsi sodelujoči gg. pevci in pevke, torej tudi tisti, ki pridejo še le z brzovla-

kom v Celje, vdeležiti skupne pevske vaje, preložil se je banket na 12. uro in pevska vaja na 2. uro popoldne.

(Cesar Franc-Josipovsko zdravilišče.) Tako se imenuje novo poslopje, ki ga je v Iki sezidalo društvo v podporo vbolelim duhovnikom. Ika je krasen kraj na obali jadranskega morja tik sloveče Opatije. Iz društvenega odbora se nam piše, da bodo hišo odprli meseca oktobra. Udje dobivali bodo stanovanje brezplačno, a za postrežbo in kopei bo na dan v pogledu na tamošnje razmere nizka cena. Postrežbo bodo oskrbovale sestre-milosrčnice iz družbe sv. Vincencija Pavlanskega. Dottične oglase vzprejema in pojasnita daje društveno vodstvo v Gorici, Rudolfinum. Za vožnjo se priporoča železnica od Šentpetra na Reko in odtod je po parniku v Iko eno uro.

(FZM. baron Schönfeld) je odpotoval v Krško, kjer se bode vdeležil topničarskega streljanja.

(Slovesnost pri oo. jezuitih.) Danes so praznovali v okrašeni cerkvi sv. Florijana god sv. Ignacija. Ob 9. uri je govoril nemški govor g. superior o. Maks Klinkovström; sv. mašo je daroval z obilno azistencijo č. g. šentjakovski župnik Ivan Rozman. Ob 1¼. uri popoldne je slovenski govoril knezoškofijski tajnik č. g. dr. J. Lesar.

(Štrike.) Na Dobrni je onidan v topliškej restavraciji gostilničar enemu točarju odpovedal službo, vsled tega so isti dan ob polu dvanajsti uri istemu gostilničarju štirje drugi točarji prostovoljno odpovedali službo; za postrežbo pri obedu ostal je jedini točar-vajenec.

(Toča) je dne 24. t. m. pobila vso okolico poreško. Uničila je ves pridelek vina in sadja.

(Prejemni urad vozne pošte) v Ljubljani bode odprt počenši s 1. avgustom od 9. ure popoldne do 6. ure zvečer.

(Nameravana tatvina.) Znan baraba Pance je skušal ob 1¼. uri bo noči od ponedeljka na torek vlomiti v prodajalnico svečarja g. Oroslava Dolencea. Vežna vrata so bila odprta, tat je skušal priti v prodajalnico. G. O. Dolencec se je zbudil, odrinil zapah, zgrabil tata in ga držal, da mu je prišla policija na pomoč. Tata so prijeli in zaprli, da bode premišljeval o svoji hudobiji.

(Izpit v šoli in zabavišču družbe sv. Cirila in Metoda) v Trstu je bil v soboto. Kakor „Edinost“ poroča, vdeležil se je izpita v imenu glavne družbe odbornik g. Ivan Hribar iz Ljubljane, obe načelništvu tamošnjih podružnic in mnogo roditeljev mladih učencev. Na obeh učiliščih so dosegli lep vspeh.

(Parnik na Blejskem jezeru.) Nekaj dni že vozi na Blejskem jezeru mal parnik, lastnina gosp. Himmelbauerja. Parnik ni namenjen za javni promet.

(Izžrebani porotniki.) Za tretje porotno zasedanje, ki se bode začelo 2. septembra, so izžrebani za glavne porotnike gospodje: Fr. Faleschini, zidarski mojster in hišni posestnik v Ljubljani; Josip Gerber, hišni posestnik in knjigovez v Ljubljani; Adolf Mikuš, trgovec v Ljubljani; dr. Val. Štempihar, odvetnik v Kranji; Friderik Tomec, posestnik in slikar v Šent-Vidu; dr. Josip Vošnjak, hišni posestnik in zdravnik v Ljubljani; Fr. Mayer, hišni posestnik in zlatoklepar v Ljubljani; Adolf Mulley, posestnik in poštar v Dolenjem Logateci; Fran Seničar, hišni posestnik v Kamniku; Albert Schäffer, rokovičar v Ljubljani; Andrej Milavec, posestnik in mlinar v Planini; J. Škofic, posestnik v Šent-Vidu; Janez Pečnik, posestnik in krčmar v Štožicah; Gustav Pirc, tajnik ces. kr. kmetijske družbe v Ljubljani; Adolf Pollak, trgovec v Ljubljani; Albert Samassa, hišni posestnik in tovarnar v Ljubljani; Janez Gams, posestnik v Iškej Loki; Anton Spalek, prokurist v Ljubljani; Henrik Kenda, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani; Fr. Omerza, trgovec v Kranji; Mavrilij Mayer, pivovar v Kranji; baron Leopold Lichtenberg, hišni posestnik v Ljubljani; Edvard Mahr, trgovec v Ljubljani; Janez Kovač, solastnik tiskarne v Ljubljani; Ant. Meršol, krojač v Ljubljani; Pavel Ješe, posestnik v Strazišči; K. Sirnik, hišni posestnik v Ljubljani; Alojz Korzika, vrtnar in hišni posestnik v Ljubljani; Ivan Gogola, c. kr. notar v Ljubljani; Fran Dekleva, branjevec v Slavini; Josip Pok, hišni posestnik v Ljubljani; Janez Knez, hišni posestnik in trgovec v Ljubljani; Janez Petrič, hišni posestnik v Blagovici; Anton Ditrich, posestnik v Postojini; Friderik Vičič, posestnik v Ljubljani in Raimund Krisper, trgovec v Ljubljani. Za namestnike pa gg.: Fran

Fajdiga, moker; Janez Soklič, krojač; J. Zalaznik, pek; Fr. Rastohar, branjevec; Stefan Klun, krčmar; Karol Krimer, mizar; Henrik Zadnikar, pasar; P. Lampert, hišni posestnik, in Karol Lipovšek, sobni slikar, vsi v Ljubljani.

(Hrvatski bogoslovci v Rimu.) Iz Rima se poroča „Kat. Dal.“, da so bili koncem maja na papeževi pravni fakulteti pri sv. Apolinaru promovirani doktorji: Josip Ivanic iz Istre, Luka Jelić iz spljetske škofije, Jakob Čuka iz zadrske nadškofije in Niko Štuk iz dubrovnške škofije. Sv. congregatio studiorum pa je podelila dr. L. Jeliću usposobljenje in profesorski naslov v starokrščanski in klasični arheologiji in to kot skupni absolutorij za dveletne tečaje na papeževih zavodih: Vatikanski šoli paleografije in diplomatike, šoli krščanskih starin na sv. apolinarskem vseučilišču in akademiji zgodovinskopravnih nauk. Ta zadnja je nagradila z zlato svetinjo dr. Jelića zaključno pismo razpravo iz klasične arheologije.

(V Sarajevu) bodo, kakor „Obzor“ poroča, posvetili katoliško katedralo dne 14. septembra. Posvetil jo boe dunajski nuncij Galimberti, ki boe v ta namen prišel v Sarajevo, med potjo pa obiskal katoliško gimnazijo v Travniku, kjer bodo letos odprli 8. razred in je bilo letos 132 dijakov. Nuncij se boe vrnil skozi Djakovo, kjer boe obiskal vladiko djakovskega.

(Protestantov) je po nekem izkazu 9159 na Štajerskem, 17.521 na Koroškem, 509 na Kranjskem, 2167 na Primorskem, 77 v Dalmaciji.

(V Budimpešti) živi 120.000 židov, torej več, kakor četrti del prebivalstva. Koncem šolskega leta je v imenovanem mestu šole obiskovalo 29.881 rimo-katolikov, 41 grško-katolikov, 180 grško-nezjedinenec, 2580 kalvincev, 2607 luterancev, 15 unitarcev, 14.612 židov. — Petnajst milijonov ogerskih kristijanov pošilja v šolo na vseučilišče okoli 2000 poslušalcev, a sedemsto tisoč židovskih prebivalcev šteje čez 1000 vseučiliščnikov.

(Iz Carjigrada) se poroča „Naši Slogi“, da bodo kmalu pričeli graditi železnico v Mali Aziji od Ismida do Angore. Proga boe dolga 470 kilometrov in mora biti gotova do l. 1892. Pokrajina je zdrava in zasluček tudi ne bo pičel.

(Grozna nesreča.) Neka gospa v Trstu je hotela pripraviti mast za likanje parketov; po nesreči

se jej uname obleka. Nesrečnica ni mogla ugasiti ognja. Ko so prihiteli zdravniki, pogasili so sicer gorečo obleko, toda gospa je malo pozneje umrla v velikih bolečinah.

Telegrami.

Belgrad, 31. julija. Kralj Milan, regent Belimarković in ministra Gruić in Tavšanović so sinoči k Ristiću v Vranjo odpotovali.

Peterburg, 30. julija. Severno-nemška brzojavna agentura imenuje vest o začasni pogodbi med Francijo in Rusijo neosnovano.

London, 31. julija. Reuterjevo izvestje: Grška vlada se za trdno nadeja, da se bo mirno vravnalo kretske vprašanje. Anglija je vsem vdeleženim strankam jasno naznaila, da jej je jako veliko na tem ležeče, da ostane Kreta integrovan del osmanskega cesarstva. Angleška vojna ladija „Fearless“ je došla v Suda-zaliv, drugo še pričakujejo. Ladijama je edini namen, da branite v slučajih nemirov življenje in premoženje angleških podanikov.

Umrli so:

25. julija. Ivana Borštner, konduktarjeva hči, 8 let, cesta na Rudolfovo železnico 12, vodenica.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
30	7. u. zjut.	736.3	16.6	svzhod	oblačno	0 00
	2. u. pop.	735.5	24.9	jzpad	del. jasno	
	9. u. zveč.	737.0	17.1	zpad	jasno	
Srednja temperatura 15.9° za 0.1° pod normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

31. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 75 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ „ 16% „	84 „ 80 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 90 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 50 „
Akcije avstr.-ogerske banke	907 „ — „
Kreditne akcije	306 „ 25 „
London	120 „ 10 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 54 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 67 „
Nemške marke	58 „ 70 „

Št. 13155.

Razglas.

(3—2)

Zaradi oddaje zidarskih, kamnoseških in tesarskih del pri **napravi novega mestnega rastlinjaka**

pod tivolskim gozdom poleg ceste na Rožnik, vršila se boe pri mestnem magistratu ljubljanskem

dne 3. avgusta t. l. ob 10. uri dopoludne
pismena dražba.

Načrti, proračuni in pogoji tikajoči se te zgradbe so v pisarni mestnega stavbinskega urada v navadnih uradnih urah vsakemu na ogled.

Mestni magistrat ljubljanski,

29. dan julija 1889.

Radenska kisa voda ob vznožji Slovenskih goric, ne zamenjati z Radgonsko, to je Radkersburger.

Čeravno Radenska kisa voda stoji več kakor jeden dan v odprti posodi, vendar se peni prav močno, ako se z vinom pomeša, ker ima v sebi spojene ogljikove kisline. To svojstvo pa jo odlikuje pred mnogimi drugimi kislini vodami, katere imajo navadno le prosto ali manj trdno spojeno ogljikovo kislino, ki se pogubi in razkadi kakor se steklenica odmaši.

Radenska
kisa voda po natriju in litiju najbogatejša

preskušeno zdravilno sredstvo proti mehurnim boleznim, protinu, kamenci v mehurju, dalje proti boleznim v želodcu, mokril, dolgotrajnem kataru dihal, zlateji žili in zlate-nici.

Poskusi dr. Jev. Garroda, Biswangerja, Cantanija, Ure-ja so dokazali, da ima litij največjo raztopivno moč pri sečnokisliti, usednih izločkih, iz česa se sklepa na najugodnejše učinke Radenske vode.

Kot okrepčujoča pijača z vinom ali sadnimi sokovi in sladkorjem pomešana, je Radenska kisa voda v obče priljubljena.

Kopališče Radensko.
Kopanje v slatini in v jeklenici vpliva posebno pri: protinu, bolečinah mokril, malokrvnosti, ženskih boleznih, slabostih itd.

Stanovališča po ceni. Prospekt (brezplačno) od ravateljstva:
Kopališče Radenci blizu Ljutomeru.

Zaloga kisle vode pri: F. Plautzu in M. Kastner-ju v Ljubljani. (34)

Vrelec „Carinthia“, alkalična kiselica,

nahajajoča se poleg gradú Hagenegg na Koroškem, odlična krepčilna pijača, katera se zlasti radi močne vsebine lithija (Lithion) priporoča kot zdravilo proti boleznim v ledjih in v mehurji, ker jih večinoma prepreči ali celó odstrani itd.

Glavna zaloga je v Železni kapli (Eisenkappel) na Koroškem, od tod se (pošta v Kapli) razpošilja ta kiselica v svet; za Kranjsko in Istro zalaga gosp. Miha Kastner v Ljubljani. (13)

Diseldorfske oljnaté barve v tubah.

Akvarelne barve mokre in suhe.

ADOLF HAUPTMANN,
prva kranjska tovarna
oljnatih barv, firneža in laka
v
Ljubljani.

Pisarna in zaloga: Šolski drevored 6 (semeniščno poslopje).
Filijala: Slonove ulice 10-12

priporoča slikarjem, dijakom, stavbenim in pohištvenim mlazarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošilja na zahtevanje cenilnike zastoj in franko.

Oljnaté barve v ploševinastih pušicah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalce, po znižanih cenah; v dežah od 25 klgr. naprej primerno ceneje.

Perstene, mineralne in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin prednostne cene.

Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.

Specijaliteti: Firnež iz kranjskega lanenega olja.
Specijaliteti: Ultramarinmodra in zelena barva.

Dobro ohranjen
mlin
s stanovanjem in vso pripravo
v Šmarci blizo Kamnika je
na prodaj.
Cena 3000 gld. Slučajno se dá
tudi v najem za letnih 300 gld.
Ponudbe naj se pošljejo Benjaminu
Winklerju v Kamnik. (2—2)

Javna dražba.

Zapuščina dne 12. julija
umrlega gosp. župnika **Blaža**
Šokliča razprodajala se boe
dne (2—2)

7. avgusta t. l.

v farovžu v Škofji Loki.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov
in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse
v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot
znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so **oljnaté barve**
v ploševinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem
lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše
nego vse te vrste v prodajalnah. (14)

Cenike na zahtevanje.